

SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN

IFMSA
SWEDEN

Svenska Röda Korset

Den medicinska professionens organisation

ORGANISATIONER INOM SJUKVÅRD OCH HUMANITÄR SEKTOR VÄLKOMNAR FN:S KONVENTION OM FÖRBUD MOT KÄRNVAPEN

Den 22 januari 2021 trädde FN:s konvention om förbud mot kärnvapen i kraft. Svenska Röda Korset, Sveriges läkarförbund, Svensk sjuksköterskeförening, IFMSA och Svenska Läkare mot Kärnvapen välkomnar detta första internationella förbud mot kärnvapen.

Kärnvapen är det mest destruktiva massförstörelsevapen som existerar och blir nu det senaste att förbjudas. Detta avtal är ett avgörande steg mot att förhindra de katastrofala humanitära konsekvenser som användning av kärnvapen skulle innebära.

Som verksamma inom sjukvården och den humanitära sektorn är vi stolta över att ha bidragit med vår expertis och våra rekommendationer till att utforma ett kraftfullt förbudsavtal, grundat i kunskapen om kärnvapens humanitära och medicinska konsekvenser och det ofattbara lidande som dessa vapen medför. Vi vet att om kärnvapen används så skulle det vara omöjligt att tillhandahålla medicinsk vård och annan humanitär hjälp till de överlevande, och att sjukvårdens kapacitet vare sig i Sverige eller internationellt skulle vara tillräcklig. Det vi inte kan bota, måste vi förhindra.

FN:s konvention om förbud mot kärnvapen har äntligen blivit en del av internationell folkrätt och är bindande för de stater som ratificerar det. Avtalet etablerar en ny juridisk standard mot dessa inhumana massförstörelsevapen.

Förbudsavtal är effektiva verktyg som leder till nedrustning. Avtalen som förbjuder biologiska och kemiska vapen, landminor och klusterammunition har lett till att dessa vapen stigmatiserats. Det har begränsat antalet och användandet av dem, även i länder som inte anslutit sig till avtalen. FN:s konvention om förbud mot kärnvapen har redan fått effekt. Vi ser att banker och pensionsfonder över hela världen avyttrar sina investeringar i kärnvapenindustrin som en konsekvens av kärnvapenkonventionen.

Världshälsoorganisationen (WHO) identifierade 1983 kärnvapen som "det största omedelbara hotet mot mänsklighetens hälsa och välfärd" och drog slutsatsen att "ingen sjukvård i världen skulle kunna lindra situationen på något väsentligt sätt. Därför är det enda sättet att behandla hälsoeffekterna av kärnvapenkrig primärprevention, det vill säga att förhindra kärnvapenkrig".

Experter bedömer att hotet om kärnvapenkrig idag är lika stort som under kalla kriget, och fortsätter att öka. De senaste åren har flera avtal för kontroll och nedrustning av kärnvapen lämnats och vi ser oroande tendenser till en ny kärnvapenkapprustning. Kärnvapenstaterna gör långsiktiga investeringar i nya, mer sofistikerade och potentiellt mer destruktiva kärnvapen.

Fler väpnade konflikter, som i en klimatstressad värld snabbt kan eskalera, och olyckor eller misstag förknippade med sårbarheter i kontrollsystemen för kärnvapen, ökar risken för kärnvapenkrig.

Klimatforskning visar att även ett begränsat kärnvapenkrig, som involverar mindre än 2 procent av den globala kärnvapenarsenalen, skulle få enorma mängder rök från brinnande städer att stiga upp i atmosfären och sprida sig över jorden. Det skulle kraftigt kyla ned jorden, med minskade skördar och en svältkatastrof som riskerar miljarder människoliv som resultat.

FN:S KONVENTION OM FÖRBUD MOT KÄRNVAPEN ÄR ETT VIKTIGT MOTGIFT OCH VÅR BÄSTA VÄG FRAMÅT.

Kärnvapenkonventionen innebär inte bara ett omfattande och kategoriskt förbud mot kärnvapen. Det är dessutom det första internationella avtalet som kräver att alla statsparter, med eller utan kärnvapen, verkar för att avskaffa kärnvapen i enlighet med icke-spridningsavtalet från 1968.

Kärnvapenkonventionen förbinder också dess statsparter att tillhandahålla stöd till offren för användning och testning av kärnvapen, samt att återställa miljön i områden som förorenats av kärnvapenanvändning. Stater som ännu inte är redo att ansluta sig till konventionen bör se det som sin plikt att samarbeta i detta försummade humanitära arbete.

Klimatkrisen och coronapandemin har synliggjort det stora behovet av internationellt samarbete, grundat i forskning och expertis, för att säkerställa människors hälsa och säkerhet. Kärnvapen är skapade av människor, och lösningen på kärnvapenhotet ligger därför i våra händer.

Från ett medicinskt och humanitärt perspektiv är det brådskande och nödvändigt att avskaffa kärnvapen, innan de gör slut på mänskligheten. FN:s konvention om förbud mot kärnvapen är ett avgörande steg mot att avskaffa dessa massförstörelsevapen.

VI FORTSÄTTER ATT UPPMANA SVERIGES REGERING ATT ANSLUTA SIG TILL FN:S KONVENTION OM FÖRBUD MOT KÄRNVAPEN.

Chantal Marchini, ordförande International Federation of Medical Students Sweden

Åsa Lindström, ordförande Svenska Läkare mot Kärnvapen

Anna Hägg-Sjöquist, ordförande Svenska Röda Korset

Oili Dahl, ordförande Svensk sjuksköterskeförening

Sofia Rydgren Stale, ordförande Sveriges läkarförbund